

Гробището – интерпретативни перспективи

Ян Адамовски

(Резюме)

Гробището е социално и културно пространство с много измерения. Поради това анализът на проблематиката изисква прилагането на разнообразни и взаимно допълващи се методи и изследователски инструментариум. Преди всичко гробището е пространство на индивидуалната и колективната памет. На гробището възпоменанието се реализира чрез разнородни форми, които имат знаков характер. Поради своите особености най-простата и основната форма на изразяване на паметта е камъкът. Той е метонимия на целия надгробен паметник, като символизира също трайната и вечната памет. Културното възприемане на гробището се изразява в различни символични формули: град на мъртвите (това е урбанизирано и обитавано пространство от мъртвите – идентифицирани чрез надгробните плочи, но също така и от живите); гробището е същевременно парк с пейзажен характер; музей на изкуството на открито, следователно пространство с естетически измерения; то е и своеобразен текст на културата, организиран знаково на различни таксономични нива. Символната комуникация на гробището са вербалните знаци – епитафиите и надгробните надписи, както и невербалните знаци като кръстът и неговите еквиваленти, фигурните скулптури, надгробните пластични знаци, фотографиите и живата растителност.

Ключови думи: гробище, вербални и невербални знаци, текст на културата, пространство на паметта

Jan Adamowski
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Instytut Kulturoznawstwa
Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 4, pok. 020B
20-031 Lublin, POLSKA
jadamowski@poczta.fm